

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

SORUN KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ DEĞİL! YANGINLARI ÖNLEMELİK BİZİM ELİMİZDE

Öncelikle, orman yangınlarının söndürülmesinde görev alan başta Orman Genel Müdürlüğü (OGM) olmak üzere, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının personeline ve gönüllülere teşekkür ediyor, çalışmalarında başarılar diliyoruz.

OGM yangın istatistiklerine göre ülkemizde son 88 yılda toplam 1.907.280 hektar orman alanı yanmıştır. Yanan alanların yıllık ortalaması 21.673 hektardır. 88 yılda çıkan yangın adedi 126.280 adet olup yıllık ortalaması 1.435 adettir. Ancak son on yılda bu ortalama 2.732 adete kadar yükseldiği gibi 2024 yılında rekor kırarak 3.797 adet olmuştur.

Küresel iklim değişikliğinin de etkisiyle, orman yangınlarının sayıları ve etki alanları her geçen gün artmaktadır. Ancak bu artışı sadece küresel iklim değişikliğine bağlamak, asıl sorunların göz ardı edilmesine ve yükümlülüklerin hafife alınmasına neden olacaktır.

Yangınların önlenmesi için yapılması gerekenleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Riskli alanların belirlenmesi,
- Bu alanlarda yangına müdahale için gerekli önlemlerin alınması,
- Tarım-orman arakesitinde alınacak önlemlerin belirlenmesi,
- Ormanlar, tarımsal alanlar ile yapıların yangına dirençli hale getirilmesi,
- Yangınla ilgili güncel yasal düzenlemelerin yapılması vb.

Sayılan bu eylemlerin aksatılmadan ve geliştirilerek tamamlanması büyük önem arz etmektedir.

Son yıllarda ormanların çok yoğun bir şekilde izin ve irtifaka konu edilmesi, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun EK-16'ncı maddesi ve 2/B maddesi kapsamında yapılan orman dışına çıkartma uygulamaları, ormanlarımızı hızla parçalamakta ve içini boşaltmaktadır.

Orman içi ve orman kenarında yer alan, orman dışına çıkartılmış sahalarda yangına karşı önlemler alınamamakta; aynı zamanda yangın kültüründen uzak insan hareketliliği, yangınların artmasına neden olmaktadır. Öte yandan “mükellef” sistemi yerine getirilen “gönüllülük” uygulamasının, yangınlar için yeterince çare olmadığı da bilinen bir gerçektir.

Yangın sayılarının artarak devam ettiği gerçeği karşısında; yangınlarla mücadele olanaklarını artırarak, söndürme odaklı proje ve hazırlıklar ile yangınları ve etkilerini önlemek de mümkün olamayacaktır. Yangınlarla sadece mücadele odaklı stratejiler yerine; ağırlıklı olarak halkın katılımı ile çok daha ekonomik, risksiz, yangınların çıkmamasına yönelik, yeni başlamış yangınlara ise anında, kaynağında, güvenli ve etkin olarak müdahale, yangınların ilacı olacaktır. Sorun nerede ise çözüm de oradadır. Yangın sorununu yangına neden olanlarla birlikte çözmek öncelikli hedef olmalıdır.

Yangınların %99'u alan olarak insan kaynaklı olup orman içinde ve çevresinde yaşayan insanların etkinliklerinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle yangın adetlerini en aza indirmek için “insan” odaklı projeler geliştirilmesi zorunludur.

Yangınları kaynağında önlemek amacıyla, yangına hassas bölgelerden başlamak üzere tüm yaşam alanlarında; yangınlara her anlamda hazırlıklı, doğaya ve yangınlara duyarlı, çevre sorunlarını sahiplenmiş, gerekli olabilecek hemen her konuda (bina-orman ve diğer açık alan

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

yangınları, ilkyardım, tarımsal etkinlikler, tahliye vb.) eğitilmiş, organize olmuş, yangınlarla yaşamasını bilen, yangın önlemlerini almış, gerektiğinde yeni başlamış yangınlara güvenli olarak müdahale edebilen, yangınlarla mücadelede katılımcı bir toplum yaratılması, başka bir ifade ile ormanlık alan ve yakınlarında yaşayan veya bulunanlar için yangınla mücadele kültürünün oluşturulması esastır.

Yapılacak bu tür etkinliklerde yöre halkının; yangınlarla ilgili kurumlar, yerel idareler ve ilgili sivil toplum kuruluşları ile birlikte organize olmaları, desteklenmeleri, eğitilmeleri ve yardımlaşmaları, yangınların önlenmesi ve müdahaleler için çok önemlidir. Halkla birlikte yapılacak bu tür etkinliklerin, yangınların önlenmesinde çözüm odaklı olmasının yanı sıra çok daha ekonomik ve etkili olacağı düşünülmektedir.

Bu kapsamda Türkiye Ormancılar Derneği olarak; Muğla'da “**Yangına Dirençli Yerleşim Yerleri**” projesini, Antalya'da “**Turizm'de Orman Yangınlarında Farkındalığının Arttırılması**” projesini ve İzmir'in Kemalpaşa-Yukarıkızılcı ve Bergama-Yerlitahtacı kırsal mahallelerinde (köylerde) yangın uzmanlarıyla birlikte öncü ve örnek çalışmalar yürütmekteyiz.

Sonuç olarak, **orman yangınları yönetimi**;

- Yangına neden olan koşulların ortadan kaldırılmasından yangına dirençli orman kurmaya,
- Yer ekip ve araçlarının güçlendirilmesinden hava araçlarının etkin kullanılmasına,
- Liyakatli yöneticilerden yer değiştirme uygulamalarının doğru yapılmasına,
- Yangın sonrası üretim ve pazarlamadan ekolojik temelli bir onarım gerçekleştirmeye kadar çok sayıda bileşenden meydana gelen kapsamlı bir süreçtir.

Yangınların insan hayatını ve yerleşimleri etkilemeye başlamasıyla birlikte bu süreç daha da kompleks bir durum almıştır. Ortaya çıkan bu koşullar ekolojik, biyolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel tüm süreçleri içine alan bütünlüklü bir orman yangınları yönetim sistemine ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur, 02.06.2025

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ 58. DÖNEM YÖNETİM KURULU